

THÔNG LUẬN

NGUYỆT SAN THÔNG TIN NGHỊ LUẬN

Publié par Association Viet Nam Fraternité, 24 Square des Cottages, 91200 Athis-Mons, France
Directeur de publication: Bùi Quang Hiếu

Lời kêu gọi

MÁU CHẢY RUỘT MỀM

Ngay trong lúc này có rất nhiều người Việt Nam đang chết đói. Hàng trăm ngàn người đã chết, và hàng trăm ngàn người nữa sẽ chết.

Chết đói là cái chết bi đát nhất. Nó đến một cách chậm chạp và nó hạ nhục người chết. Nó không cho người chết hô những khẩu hiệu hào hùng, hay nở những nụ cười hiên ngang. Nó hạ phẩm giá con người xuống thấp hơn củ khoai, củ sắn. Con người không chết mà cũng không bị giết, nhưng bị từ chối sự sống vì bị từ chối cái nhu cầu căn bản nhất của mọi sinh vật là được ăn để tiếp tục sống.

Trong số những người chết đói ấy biết đâu chẳng có người họ hàng xa gần của chúng ta, biết đâu chẳng có một khuôn mặt mà chúng ta đã gặp trên một đường phố, trên một tấm hình hay trên một màn ảnh. Những người ấy có lẽ đã đi qua những chỗ ta đã đi qua, đã từng nghĩ những điều ta đã nghĩ. Họ cũng đã có lúc vui buồn, đã từng thích những điệu hát những câu thơ đã từng biết thưởng thức cảnh mặt trời mọc, cảnh hoàng hôn xuống, đã từng thương xót, yêu đương. Nhưng giờ đây phải chết chỉ vì thiếu những cái rất tầm thường như một chén gạo, một củ khoai.

Trong số những nạn nhân ấy có biết bao nhiêu trẻ thơ vô tội như con cái chúng ta, biết vờ vĩnh cha mẹ, biết hồn dỗi với anh em, biết mơ đùa chơi nhưng chưa biết đặt câu hỏi tại sao phải chết và có lẽ cũng chưa đủ trí khôn để biết rằng mình đang chết.

Giữa cái thế giới dư thừa thực phẩm này, chết đói là nghĩa làm sao? Chúng ta là dân tộc nào? Lười biếng? Ngu ngốc? Bán khai?

Chúng ta muốn thét lên những tiếng thét giận dữ.

Trước một thảm trạng ô nhục như ngày hôm nay không thể nào không đặt vấn đề trách nhiệm. Tội trạng của chính quyền cộng sản là hoàn toàn, là tuyệt đối, và không thể được hưởng một sự giảm khinh nào. Nếu có những lúc mà ngôn ngữ của loài người không đủ để diễn tả hết sự phẫn nộ thì chính là lúc này.

Nhưng lúc này cũng chính là lúc mà mọi ưu tư và cố gắng của ta phải dồn vào việc cứu giúp đồng bào trong nước.

1. Ta phải cứu giúp đồng bào trong nước bởi vì đó là lẽ tự nhiên của tình dân tộc nghĩa đồng bào. Bởi vì đó là phẩm giá của dân tộc chúng ta và của chính mỗi người chúng ta. Máu chảy ruột mềm. Nhân dân thế giới sẽ nhìn chúng ta với con mắt nào nếu chúng ta thản nhiên trong khi đồng bào ta đang chết đói, chưa nói tới trường hợp chúng ta lại kêu gọi cứu để mặc cho họ chết đói. Nếu chúng ta dồn sức cứu đói có lẽ chúng ta cũng chỉ cứu được một phần rất nhỏ trong số những người có thể bị chết đói. Nhưng nếu chúng ta không làm gì cả thì có một cái gì nữa cũng sẽ chết theo trong nạn đói này: đó là cái danh dự của cộng đồng người Việt hải ngoại. Bởi vì người ngoại quốc sẽ không hiểu chúng ta là giống người gì.

2. Chúng ta phải cứu giúp đồng bào trong nước bởi vì chúng ta phải cứu tương lai dân tộc.

Trái với những tai họa khác, nạn đói để lại những hậu quả trầm trọng cho nhiều thế hệ. Nó đã

thương xá hội về lâu về dài. Nhiều trẻ em mới sinh ra và sắp sinh ra sẽ tồn hai năng nề trong thân xác cũng như trong trí não. Nhiều em đáng lẽ lành mạnh và biết đâu sẽ là những nhà bác học thiên tài, những cấp lãnh đạo ưu tú của đất nước sau này có thể trở thành tàn tật hay suy nhược trí óc, nghĩa là trở thành những gánh nặng cho một đất nước vốn đã quá yếu và cần sự đóng góp tích cực của tất cả mọi người. Những ai còn quan tâm đến tương lai dân tộc không thể không nghĩ như vậy và không thể không tiếp tay cứu đói.

Nhưng còn một tồn hai khác nữa. Đó là thương tích trong trái tim mỗi con người. Một quốc gia đổi hẳn sau một vụ chết đói. Lòng yêu nước, tình đồng bào, tinh thần công ích, óc khách quan, lòng bao dung... tất cả đều không thể nào như trước nữa. Tồn hai còn nặng nề hơn nhiều so với một cuộc chiến tranh bởi vì đất nước trở thành mồi ngon cho những luận điệu hồ đồ mi dân, những xảo thuật kích động. Nạn đói năm Ất Dậu chẳng hạn đã khiến dân chúng trở thành nhạy cảm với những khẩu hiệu xóa bỏ giàu nghèo của đảng cộng sản và đã đóng góp đưa đảng cộng sản lên cầm quyền với cái hậu quả mà ta đã thấy. Có ai nghĩ rằng nếu không có nạn đói năm Ất Dậu 1945 thì có lẽ cũng không có nạn đói năm Mậu Thìn 1988?

3. Chúng ta phải cứu đói để giữ lấy niềm tin và hy vọng.

Hơn cả những người tị nạn, hơn cả những người vượt biển, đồng bào trong nước đã là nạn nhân trực tiếp và hàng ngày của một chính quyền tồi tệ vào bậc nhất trái đất này. Dù cho chúng ta có chống đối chế độ đó đến đâu đi nữa, sự thù ghét của chúng ta đối với chế độ ấy cũng không thể nào so sánh được với sự thù ghét của đồng bào trong nước. Vậy thì không cần gì phải "để cho đồng bào trong nước thấy rõ" thực chất của chế độ.

Họ mong thay đổi chế độ không khác gì người chết đói mong thực phẩm. Nhưng nếu muốn họ giữ vững lập trường và có hành động tích cực thì ít nhất phải giúp cho họ một chút sức khỏe, ít nhất phải cứu họ khỏi chết.

Hiện nay nạn đói đang xô đẩy họ. Cái gì sẽ xảy ra nếu họ nghĩ rằng những người may mắn thoát khỏi nanh vuốt của chế độ đã bỏ rơi họ? Không có bản năng nào mạnh hơn bản năng tự tồn. Cho nên nếu họ nhận thấy rằng không có con đường nào khác họ sẽ phải thỏa hiệp với chế độ để tìm đường sống. Đó sẽ là một sự đầu hàng tai hại mà ta phải tránh cho bằng được để giữ lấy niềm tin và hy vọng.

Đó là những lý do chính khiến chúng ta phải hết lòng tham gia cứu đói trong nước. Có lẽ chúng ta đã bàn cãi quá nhiều trong khi có nhiều người đang cần có đồ ăn ngay lập tức. Nhưng chúng ta có thể làm gì bây giờ?

Đó là cả một câu hỏi. Chế độ cộng sản đã bung bít tận tình đến độ khi ta được báo động thì nạn đói đã quá gay gắt rồi. Chúng ta chưa chuẩn bị xong một cơ cấu nào để cứu đói mà tình hình thì lại quá cấp bách. Nếu chúng ta chần chừ có thể khi đồ cứu trợ đến nơi những người phải chết đã chết hết rồi.

Vậy thì trước hết và ngay lập tức mỗi người chúng ta phải tận dụng những đường dây cá nhân. Chúng ta có thể có thân quyến ở những vùng bị đói hoặc có bạn bè có thân quyến ở những vùng bị đói. Hãy cấp tốc gửi đồ, gửi tiền cho họ mà đừng đặt những câu hỏi như tiếp tay, tiếp máu cho việt cộng... Vấn đề duy nhất hiện giờ là làm sao đồng bào có lương thực để sống qua được cơn đói này.

Chúng ta cũng có thể gửi đồ tiếp tế qua các cơ cấu không thuộc chính quyền cộng sản. Một trong những cơ cấu có thể tin được là hệ thống của Giáo Hội Công Giáo Việt Nam với các giáo phận trên khắp các tỉnh bị đói.

Nếu không có sự chọn lựa nào khác, ngay cả việc tiếp tế qua trung gian những tổ chức thân thiện với chính quyền cộng sản cũng có thể hình dung được. Trong lúc này ưu tư cứu đói phải vượt lên trên tất cả những do dự chính trị, dù là chính đáng.

Cộng đồng tị nạn chúng ta là một cộng đồng yêu nước thương nòi. Chúng ta cũng là một cộng đồng đầy lòng quảng đại. Chúng ta đã giành được sự trọng nể của thế giới qua những đợt lạc quyền, những đêm văn nghệ, những buổi họp mặt gây quỹ giúp đồng bào trong các trại tị nạn, giúp các chiến dịch vượt thuyền nhân. Trong suốt 13 năm qua chúng ta đã là một nguồn tiếp liệu vô cùng quý báu cho đồng bào trong nước. Chúng tôi tin rằng cộng đồng ta sẽ tận tình và sẽ có rất nhiều sáng kiến giúp đồng bào trong nước trong cơn đại họa này.

Dù xây chín đợt phù dờ

Không bằng làm phúc cứu cho một người

Ngày nay, trong tấn thảm kịch này, chỉ cần 5 đô la hay 30 francs chúng ta có thể cứu được một mạng người. Trong cuộc đời mấy khi ta đã có cơ hội để cứu được một mạng người? Và có gì cao cả hơn là cứu sống một người? Ngày nay ta đang có khả năng để cứu sống nhiều người. Những người này lại là đồng bào ruột thịt của ta.

Thông Luận

Thông điệp của những người chết đói

Giữa lúc hàng chục triệu đồng bào trong nước đang bị nạn đói hành hạ, hàng trăm ngàn người đã hoặc đang chết đói, hàng triệu người có thể bị chết đói, mọi dụng ý khai thác sự đau khổ của nhân dân trong nước vào một mục đích chính trị, dù chính đáng tới đâu cũng là một điều không đứng đắn.

Dù vậy, tìm hiểu sự thực của thảm trạng đang diễn ra trong nước là một bổn phận. Bởi vì thảm trạng này đang chất vấn lương tri của mọi người Việt Nam.

Những xác chết nằm la liệt trong các thị xã Cao Bằng Lạng Sơn hay trên các nẻo đường Nghệ Tĩnh chuyển đến cho những con người còn lại của đất nước này một bản cáo trạng và một bản di chúc mà chúng ta phải tiếp nhận với tất cả nghiêm trọng và khiêm tốn.

1. Trước hết là sự trầm trọng của nạn đói.

Đây là một vụ đói có quy mô rất lớn, trải rộng trên mọi tỉnh miền Bắc và một số tỉnh miền Trung. Phối hợp các tài liệu của chính quyền Cộng Sản Việt Nam và những nguồn tin của các cơ quan quốc tế, ta có thể ước lượng số người bị đói lên tới hai chục triệu người.

Báo Quân Đội Nhân Dân ngày 24-5-88 cho hay nạn đói không trừ một tỉnh nào trong số 19 tỉnh phía bắc. Tại 8 tỉnh có sự kiểm tra của Trung Ương Hội Nông Dân (Bắc Thái, Vĩnh Phú, Hà Sơn Bình, Hà Bắc, Thanh Hóa, Nghệ Tĩnh, Hà Nam Ninh, Bình Trị Thiên), 45% đồng bào đã hết lương thực và đang nhịn đói, 30% được coi là "đói gay gắt" có nghĩa là đã nhịn đói từ nhiều ngày và cần được cứu ngay để thoát chết. Một cuộc kiểm tra khác thực hiện trong 5 tỉnh Vĩnh Phú, Hà Bắc, Hà Sơn Bình, Thanh Hóa, Nghệ Tĩnh cho biết có 3.700.000 người đang nhịn đói và có 2.300.000 cần được cứu ngay.

Các cuộc kiểm tra này được thực hiện vào cuối tháng 4-88. Từ đó tình hình đã xấu đi rất nhiều. Số người bị đói đã tăng lên và số người bị đói gay gắt cũng đã đạt một mức độ kinh khủng.

Báo International Herald Tribune ngày 7-6-88 trích dẫn một nguồn tin của Tổ Chức Lương Nông Quốc Tế (FAO) cho biết chỉ riêng tại 12 tỉnh miền Bắc thôi đã có 7 triệu người cần được cứu ngay.

Bản tin AFP, trích dẫn một nguồn tin của bộ ngoại giao Hoa Kỳ cho biết xác người chết đói nằm la liệt trên các đường phố tại các thị xã nằm giáp ranh với biên giới Trung Quốc.

Đây là một vụ đói lớn hơn vụ đói năm Ất Dậu (1945). Số người chịu đói đông hơn và thời gian nạn đói hoành hành cũng dài hơn.

Nhiều trẻ em, và nhất là những trẻ em sắp ra đời trong vòng một năm tới đây sẽ bị tổn hại nặng về trí tuệ cũng như về thể xác, có thể sẽ trở thành phế nhân hay ít ra cũng bị suy nhược tạo ra một gánh nặng khác cho đất nước sau này.

Tham gia việc cứu đồng bào trong nước như vậy là bày tỏ tình đồng bào ruột thịt và cũng là để đóng góp cứu tương lai đất nước.

2. Những nguyên nhân gần của nạn đói năm nay là điều kiện thời tiết bất lợi và những sai lầm trầm trọng trong cách quản lý kinh tế cũng như trong cách đối phó với nạn đói.

Năm nay, tại miền Bắc, mùa lạnh đã kéo dài hai tuần lễ hơn thường lệ đưa đến việc cấy lúa trễ và lỡ mùa. Sau đó, lúa và hoa màu lại bị sâu rầy tàn phá.

Điều kiện thiên nhiên bất lợi dĩ nhiên là có ảnh hưởng xấu trên mức thu hoạch, nhưng sở dĩ hậu quả đã trầm trọng như ta thấy là vì bộ máy nông nghiệp nói riêng và bộ máy kinh tế nói chung của nhà nước cộng sản đã quá yếu nhược và bệnh hoạn nên đã không giới hạn được những thiệt hại.

Nông dân đã thiếu ăn từ trước nên đã không đủ sức đương đầu với mùa rét khắc nghiệt và kéo dài hơn thường lệ, sức làm việc sút giảm nhiều giữa lúc cần phải gia tăng lao động để bắt kịp mùa. Một số lớn trâu kéo cày vì thiếu dinh dưỡng đã chết làm cho sự thiếu sức kéo trở thành gay gắt hơn. Sức kéo của trâu bò trong lúc bình thường cũng chỉ đáp ứng được 65% yêu cầu mà thôi. Bình thường từ hai triệu rưỡi tới ba triệu người vẫn phải kéo cày thay cho trâu. Đến khi trâu chết và người mệt lả vì thiếu ăn, vấn đề trở thành không giải quyết nổi.

Lúa đã cấy trễ, đất lại thiếu chuẩn bị vì cày bừa không đủ lại thiếu phân bón nên cây lúa rất yếu và rất bệnh. Tiếp theo đó, sự thiếu thốn thuốc sát trùng (vì nhà nước không còn ngoại tệ để nhập

⇒ Thông điệp của những người chết đói

khẩu) đã để mặc cây lúa cho sâu rầy tàn phá.

Tóm lại tình trạng kinh tế tồi tệ trong nước đã biến một rùi ro thời tiết đáng lẽ khắc phục được thành một đại họa.

Những sai lầm ấu trĩ về quản lý kinh tế cũng đã đóng góp làm cho nạn đói nổ bùng.

Trước hết là chính sách kế toán tự trị của các xí nghiệp. Từ khoảng một năm nay, các xí nghiệp được lệnh phải đặt lợi nhuận lên tiêu chuẩn hàng đầu. Vì thế các công ty vận tải và buôn bán lương thực đã thôi chở lương thực ra miền Bắc khi các tỉnh miền Bắc không còn tiền mua, gây ra một hoàn cảnh giao thương đứt đoạn giữa hai miền Nam Bắc tương tự như tình trạng gián đoạn hồi thế chiến thứ hai, một trong hai nguyên nhân chính của nạn đói năm Ất Dậu 1945.

Sau đó là chính sách thi đua tìm năng suất nông nghiệp tối đa đã được phát động và thực hành một cách ngây ngô, máy móc. Tại Vĩnh Phú người ta nhổ sắn đã trồng xong để chuẩn bị cấy lúa và trồng trà. Đến khi lương thực dự trữ hết thì lời hứa hẹn cung cấp lương thực của nhà nước đã không được tôn trọng.

Một hoàn cảnh tương tự như vậy đã xảy ra tại Nghệ Tĩnh. Báo Quân Đội Nhân Dân ngày 19-05-88 (nghĩa là vào lúc nạn đói đã đạt lên mức độ kinh khủng) vẫn còn đăng một bài khoe khoang cách giải quyết nạn thiếu lương thực kinh niên của tỉnh. Theo bài báo đó, để giải quyết vấn đề lương thực, Nghệ Tĩnh đã quyết định thời cấy lúa và trồng cây lương thực để trồng cà phê và hồ tiêu. Lý luận sơ sài của chính quyền tỉnh là cà phê và hồ tiêu tuy cần nhiều sự chăm sóc - một điều mà tỉnh Nghệ Tĩnh có thể làm được vì rất đông dân - nhưng bán được giá cao hơn nhiều. Như thế hồ tiêu và cà phê đem xuất khẩu sẽ được một số ngoại tệ dư để nhập khẩu gạo, v...v... Cuối cùng Nghệ Tĩnh là tỉnh đói thế thảm nhất.

Để cho các xí nghiệp tự trị về mặt tài chính cũng như đi tìm năng suất cao là những bước đi đúng hướng, nhưng không phải là những việc muốn làm là làm, và làm thế nào cũng được. Đầu phải vì một bệnh nhân cần giải phẫu mà người ta có thể cho phép một anh thợ thiếu heo lỏi bệnh nhân lên bàn mổ? Những biện pháp gọi là "đổi mới cách làm ăn" đã tác hại rất nhiều bởi vì người ta không chuẩn bị những điều kiện áp dụng và không đo lường hậu quả có thể có. Trường hợp Nghệ Tĩnh bỏ lúa trồng cà phê và hồ tiêu để xuất khẩu mà không cần biết khách hàng tương lai là ai là một thí dụ điển hình.

Rõ ràng là sau hơn 13 năm cầm quyền các cấp lãnh đạo đảng Cộng Sản Việt Nam vẫn còn cư xử như những đứa con nít, đùa giỡn với cuộc sống của cả một dân tộc.

3. Cũng không phải chỉ có sai lầm.

Còn có cách đối phó rất bất lương của đảng Cộng Sản với nạn đói.

Đói kém là một điều có thể dự đoán được ít nhất sáu tháng trước. Hơn nữa nạn đói - theo chính tài liệu của nhà cầm quyền cộng sản - đã thực sự xuất hiện từ nhiều tháng nay. Mặc dầu vậy, chính quyền cộng sản vẫn tiếp tục bung bít và giấu giếm. Các cơ quan ngôn luận chính thức của chế độ, bên cạnh một vài bài đề cập đến "những khó khăn của vấn đề lương thực", vẫn đầy dẫy những bài huênh hoang kiểu "xã A vượt chỉ tiêu sản xuất", "nông trường B đạt kết quả tốt", v...v...

Bài báo của tờ Quân Đội Nhân Dân đã nói ở trên là một thí dụ. Một thí dụ khác là tờ Nhân Dân, cơ quan ngôn luận chính thức của đảng, ngày 1-6-88, nghĩa là lúc nạn đói đã đạt tới một quy mô rộng khắp và một mức độ vô cùng gay gắt. Trên trang nhất, bên cạnh bài "Những việc cần làm ngay" của tổng bí thư Nguyễn Văn Linh nói về vấn đề nguyên liệu và nhiên liệu, có một lá thư của Chủ tịch Nhà Nước Võ Chí Công chúc các cháu nhi đồng một mùa hè vui tươi (trong lúc 50% các cháu sắp chết đói) và gửi đến các cháu "nhiều cái hôn", có một bài nói về thành ủy thành phố Hồ Chí Minh đẩy mạnh sản xuất, phát triển kinh tế hàng hóa, và một bài khác, một bài không thể tưởng tượng nổi.

Bài báo này nằm ngay cạnh bài xã luận của Nguyễn Văn Linh và chiếm cùng chiều dài, nói về cuộc hội kiến giữa các cán bộ lãnh đạo kinh tế thủ đô Hà Nội và bảy tỉnh trung du.

Một đoạn trong bài báo khoe khoang này viết: "Dựa vào thế mạnh của mình và những yêu cầu của thủ đô, các đồng chí phụ trách ban ngành kinh tế, kế hoạch 7 tỉnh Hà Nam Ninh, Hải Hưng, Vĩnh Phú, Hà Bắc, Hà Sơn Bình,..."

Thế mạnh nào? Nhân dân các tỉnh này đang chết đói hàng loạt, vào ngày 1-6-88 có ít nhất là 50% không còn một gam lương thực nào.

Rõ ràng là đảng và nhà nước cộng sản đã cố tình giấu giếm sự thực về nạn đói. Những bài báo nói trên là những cái đuôi còn lại của một chiến dịch che đậy sự thực từ sau tết Mậu Thìn.

Một mặt bung bít sự thực, một mặt các lãnh đạo chớp bu của đảng như Nguyễn Văn Linh, Đỗ Mười, Võ Văn Kiệt tới tấp chạy sang Liên Xô cầu viện, hy vọng Liên Xô sẽ cho lương thực để giải quyết nạn đói và tiếp tục huênh hoang.

Đến khi nạn đói đã lan tràn đến một quy mô quá lớn và đạt tới một cường độ quá gay gắt, chính quyền cộng sản mới phải thú nhận. Nhưng đã quá trễ.

Người Việt Nam hải ngoại vô vàn thương xót đồng bào ruột thịt trong nước, nhưng hoàn toàn bị

bất ngờ, các cơ quan từ thiện quốc tế cũng không kịp trở tay. Chưa một cơ cấu cứu trợ nào được thành lập xong.

Cách đối phó bất lương của chính quyền cộng sản, một lần nữa tố giác thực chất của những người lãnh đạo đảng Cộng Sản Việt Nam: để giữ thể diện cho đảng, họ sẵn sàng chấp nhận để hàng triệu người chết đói.

4. Đó là những nguyên nhân gần và trực tiếp khiến cho nạn đói xuất hiện, và khiến cho nó đạt tới một quy mô và một mức độ kinh khủng như hiện nay. Dĩ nhiên là chúng ta phải lo âu: kể từ nay sự nghèo đói của đất nước, cùng với cách quản lý kinh tế vừa vụng về vừa vô trách nhiệm và cách đối phó thiếu lương thiện của chính quyền cộng sản trước những sự thực không đẹp cho chế độ, có thể biến một trục trặc về thời tiết đáng lẽ chỉ gây ra những thiệt hại vừa phải thành một đại họa làm chết rất nhiều người.

Di vào chiều sâu của vấn đề, chúng ta còn phải kinh sợ hơn nữa.

Từ hơn 13 năm qua, toàn thể đất nước ta bị đặt dưới sự cai trị độc quyền của một đảng. Chúng ta đã có một chính quyền rất giàu tưởng tượng và rất giàu ngôn ngữ để gây chia rẽ và hận thù trong dân tộc. Chúng ta đã có một chính quyền không làm gì nên thân, nhưng lại cấm đoán tất cả và giành làm tất cả. Chúng ta đã có một chính quyền không những không xây dựng được gì mà còn thẳng tay đập phá. Chính quyền này bị cả nước thù ghét và chống đối. Mọi sinh lực quốc gia đều bị tê liệt. Nền kinh tế hoàn toàn sụp đổ.

Dáng lẽ đã có cảnh chết đói hàng loạt từ lâu rồi. Sở dĩ ta còn cầm cự được cho tới ngày hôm nay là vì số của cải tích lũy của ta rất lớn. Chính quyền cộng sản đã không ngừng vận dụng mọi sáng kiến để bòn rút số của cải mà dân ta đã tích lũy được trong suốt giòng lịch sử, đặc biệt là trong cuộc chiến tranh vừa qua trong đó Liên Xô đã đổ vào Việt Nam một số vàng không lồ để tài trợ cho Bắc Việt, và Hoa Kỳ cũng đã đổ một khối lượng đô-la còn lớn hơn vào miền Nam.

Mới đầu là đợt "đánh tư sản" do chính Nguyễn Văn Linh chỉ huy, trong đó vô số người có tài sản bị bắt bớ, giam cầm, tra tấn để khảo của.

Rồi đến đợt cho đi "bán chính thức" trong những năm 78-79. Chiến dịch nhà nước cộng sản đứng ra tổ chức "vượt biên tị nạn cộng sản" này, trong đó Nguyễn Văn Linh cũng đóng một vai trò chủ chốt cùng với Phạm Hùng và Võ Văn Kiệt, tuy không đạt được kết quả lớn như đợt đánh tư sản, nhưng cũng đã đem lại cho nhà nước cộng sản một số vàng và ngoại tệ xấp xỉ 10 tỷ đô-la Mỹ.

Song song với hai chiến dịch vơ vét này là ba

đợt đổi tiền. Các cuộc đổi tiền trên thực tế chỉ là tịch thu tiền để buộc dân chúng phải đem vàng và đô-la đã giấu kỹ ra bán để lấy tiền mới.

Chính nhờ bòn rút trong tài sản quốc dân mà chính quyền cộng sản đã có ngoại tệ để hàng năm mua phân bón, thuốc sát trùng và nhất là mua lương thực để đối phó với sự thiếu hụt và để giữ thể diện cho chế độ.

Như vậy có nghĩa là kể từ năm 75, chúng ta đã ăn vào của để dành. Nhưng sau 10 năm, số vàng và đô-la trong nước đã cạn hết. Đợt đổi tiền cuối cùng năm 85 đã không làm xuất hiện một khối lượng vàng và đô-la mới, mà chỉ giáng một đòn ăn huệ xuống một nền kinh tế đã kiệt sức. Kể từ đó, đảng và chế độ cộng sản bắt đầu đi vào một giai đoạn phân rã cấp tính.

Nếu tháng 9-1985, một đèn báo đã cháy đỏ cho biết đất nước đã hết mọi dự trữ, thì tháng 5-1988, một đèn báo khác cũng vừa cháy đỏ cho biết viện trợ của Liên Xô, vẫn được coi như bùa hộ mạng của chế độ cộng sản Việt Nam, cũng không còn trông cậy được nữa.

Liên Xô đã không đáp ứng những lời van xin thống thiết của ban lãnh đạo đảng cộng sản Việt Nam và đã để mặc cho Việt Nam chết đói. Liên Xô đã quá chán bộ mặt của anh hùng khát Việt Nam mà một thập niên về trước họ còn xưng tụng là anh hùng của khối xã hội chủ nghĩa.

Việt Nam vừa đi vào một khúc quanh vô cùng quan trọng. Kể từ nay chúng ta không còn của để dành mà cũng không còn có thể trông chờ vào sự cứu giúp từ bên ngoài nữa. Năm Mậu Thìn có thể chỉ là năm đói đầu tiên của một loạt năm đói.

Như vậy có nghĩa là nếu ta không thay đổi hẳn sinh hoạt quốc gia, nạn đói sẽ đến mỗi năm, ít hay nhiều tùy điều kiện thiên nhiên tốt xấu, nhưng với khuynh hướng chung là mỗi ngày một trầm trọng hơn vì đã gia tăng dân số và vì hậu quả của những năm đói trước.

5. Không có giải pháp kinh tế màu nhiệm nào cho Việt Nam cả.

Trái với nhận định sai lầm của nhiều người, nhất là của người cộng sản, sự bế tắc và suy thoái của Việt Nam không phải là vấn đề thuần túy kinh tế và tổ chức. Do đó những biện pháp thuần túy kinh tế và những thay đổi cơ cấu, nhân sự sẽ không giải quyết được gì cả.

Vấn đề tiên quyết là chánh trị.

Nó đặt ra một cách hết sức đơn giản và cũng đòi hỏi một giải đáp hết sức đơn giản.

Ở nước ta có một số người theo chủ nghĩa cộng sản, nhưng cũng có những người còn đồng đạo hơn không theo chủ nghĩa đó. Vậy mà đảng cộng sản lại nắm độc quyền chánh trị, chia đất nước

⇒ Thông điệp của những người chết đói

làm hai loại người rõ rệt: một bên là những người cộng sản có tất cả mọi quyền hành và một bên là tất cả phần còn lại của dân tộc chỉ có quyền phục tùng. Giữa những người phải phục tùng này lại còn vô số biện pháp phân biệt đối xử: phân biệt diện con em liệt sĩ, diện gia đình cách mạng, diện vô sản, diện nguy quân nguy quyền, diện có tôn giáo, diện có thân nhân vượt biên, v...v... Một quốc gia như vậy làm sao khá được?

Chính vì không có đồng thuận quốc gia mà nhà cầm quyền cộng sản trở thành nghi kỵ và sợ sệt, và đã bắt buộc phải áp dụng những biện pháp làm cho tình hình đất nước bi đát hơn. Họ phải duy trì một bộ máy công an khổng lồ vì lo sợ nhân dân nổi dậy. Phải cư xử như tên lính tiên phong của Liên Xô để được lòng dân, để rồi phải duy trì một quân đội trên một triệu người, và bị thế giới cô lập.

Tuy nhiên để đi đến kết quả bi thảm như ngày hôm nay, dĩ nhiên chính sách sai, chế độ sai cũng không đủ mà phải có cả sự tồi dở của người lãnh đạo.

Kết quả là ngày hôm nay, chúng ta là một đất nước phân hóa ở bên trong và cô lập với bên ngoài. Đó đúng là ngược hẳn với những gì ta cần có: một sự hòa thuận ở bên trong và một bộ mặt hiền lành, đáng tin cậy ở bên ngoài để có thể sản xuất ra của cải và để được cộng đồng thế giới giúp đỡ hay ít ra chấp nhận như một quốc gia có thể giao thương được. Đổi mới thực sự là chấm dứt độc quyền chính trị và thay thế cấp lãnh đạo hiện thời.

Không phải là chúng ta không cần một cách quản lý kinh tế khác. Nhưng mọi biện pháp cải tổ kinh tế chỉ có kết quả sau khi đã thay đổi chế độ và lãnh đạo.

Đó là vấn đề đặt ra cho mọi người Việt Nam.

6. Mọi người Việt Nam dù ở cương vị nào, dù thuộc khuynh hướng chính trị nào cũng đều phải khiêm tốn trước sự đau khổ của đồng bào trong nước.

Giữa lúc mà các nước Âu Mỹ bối rối về số thặng dư nông phẩm đến nỗi phải đưa ra những biện pháp hạn chế sản xuất, đói, và nhất là chết đói hàng loạt như đất nước ta hiện nay là một điều hổ nhục vô cùng.

Dưới con mắt của cộng đồng thế giới và đối với con cháu sau này, tất cả mọi người Việt Nam hôm nay đều có trách nhiệm và đều phải chia xẻ phần hổ nhục đó. Không ai có quyền cho rằng mình hoàn toàn không có lỗi. Càng không ai có thể hài lòng vì những thất bại kinh tế xã hội trong nước.

Những người chết đang chất vắn lương tâm của chúng ta.

Có những người chống lại chính quyền cộng sản một cách cuồng nhiệt, cho rằng phải đánh phá bằng bất cứ hành động nào và trước hết là bằng cách gây những khó khăn kinh tế cho chính quyền cộng sản dù cái giá phải trả là gây thêm đau khổ cho đồng bào trong nước. Câu hỏi đặt ra là gây ra khó khăn kinh tế cho quốc nội để làm gì, nếu không phải là để đồng bào khổ và do đó thấy rõ hơn sự tai hại của chế độ cộng sản? Nếu như vậy thì ngày nay đồng bào đang chết đói, nghĩa là đã thấy rõ lắm rồi đó, ta đã có chuẩn bị nào để sẵn sàng nắm cơ hội vùng lên lật đổ bạo quyền chưa? Hay là ta chỉ gây thêm cho đồng bào trong nước những chịu đựng vô ích.

Nếu mục đích của ta chỉ là để đồng bào thấy rõ hơn chế độ và thù ghét chế độ thì mục đích ấy đã đạt được rồi. Còn nếu mục đích của ta là để họ vùng dậy tranh đấu thì ta phải tiếp sức cho họ chứ không thể phong tỏa họ.

Có những người ngược lại cho rằng dù muốn dù không, hợp tác với chính quyền là con đường duy nhất để giúp đỡ đồng bào trong nước. Nhưng vấn đề như đã trình bày ở trên là phải chấm dứt chế độ độc tài, độc đảng. Vậy thì phục tùng chế độ đó có phải là phương pháp để chấm dứt nó hay không? Vấn đề đặt ra là phải buộc người cộng sản từ bỏ độc quyền chính trị mà họ tự cho, vậy thì ta có thể ủng hộ họ để họ tự ý vui lòng từ bỏ độc quyền mà họ đã tiếm đoạt hay không? Những ai còn nghi ngờ chỉ cần lưu ý tới một sự kiện nhỏ: giữa lúc nạn đói đang hoành hành khốc liệt, Trung Ương Đảng vẫn dành rất nhiều nỗ lực để chống lại việc phong thánh cho 117 người tuấn đạo tại Việt Nam cách đây từ một tới ba thế kỷ, vì đảng sợ như vậy sẽ làm tăng thanh thế của giáo hội công giáo. Đảng cộng sản không muốn chia xẻ một chút quyền lực nào, dù chỉ là một phần trăm, đừng nói tới việc họ tự ý từ bỏ độc quyền chính trị để thiết lập một chế độ đa nguyên với tất cả những rủi ro của một sinh hoạt dân chủ. Mọi sự tiếp tay cho họ chỉ có tác dụng khuyến khích họ khư khư giữ lấy độc quyền, một tình trạng nhất định phải chấm dứt nếu muốn đưa đất nước vào quỹ đạo tiến bộ.

Hai thái độ tuy đối nghịch nhau về ngoài mặt nhưng lại rất giống nhau về bản chất vì nó đều bắt nguồn từ một tâm lý bi quan cho rằng tình hình Việt Nam không thể đảo ngược được.

Tâm lý bi quan tuyệt vọng để ra hai chọn lựa dễ dãi: hoặc phá cho bỏ ghét, dù là phá một cách vô trách nhiệm, hoặc phục tùng và tiếp tay cho một chế độ hại dân hại nước, nghĩa là một thái độ cũng vô trách nhiệm không kém.

Tại sao ta lại không thể có một thái độ rất bình thường là cái gì ích lợi cho đồng bào ta cứ làm, nhưng vẫn dứt khoát chống đối lại chế độ độc tài

⇒ Thông điệp của những người chết đói

đảng trị trong mọi nơi, mọi lúc, mọi cơ hội? Tại sao ta không phân biệt được đồng bào trong nước và chế độ? Cái gì bắt ta phải bi quan và tuyệt vọng?

7. Không có định mệnh nào bắt ta phải chịu đựng mãi chế độ cộng sản. Thế giới đang thay đổi. Và đang thay đổi rất mau chóng. Cái gì tưởng chừng vững như thành đồng ngày hôm nay có thể sụp đổ ngày mai. Hướng chi chế độ cộng sản tự nó đã thủ nhận là rất yếu. Tự đảng cộng sản đã nhìn nhận là phải "Đổi mới để sống còn". Tự nó cũng đã nhìn nhận nó có thể tiêu vong. Và vì như ta đã thấy, đảng cộng sản không dám đổi mới thực sự nên nó sẽ tiêu vong.

Cũng không có định mệnh nào bắt dân tộc ta phải quần quai mãi trong nghèo khổ và lạc hậu. Bài học kinh tế lớn nhất của nửa sau thế kỷ 20 này là một dân tộc siêng năng và hòa thuận với nhau thế nào cũng vươn lên được dù không được thiên nhiên ưu đãi.

Chúng ta là một dân tộc tinh khôn và cần mẫn, chúng ta lại có một vị trí địa dư thuận lợi, nằm ngay giữa một vùng đang phát triển mạnh với một cửa mở thênh thang trên Thái Bình Dương. Nếu chúng ta tìm được một căn bản đồng thuận dân tộc để đoàn kết toàn dân trong một cố gắng dựng nước thì không những chúng ta có khả năng thoát khỏi cảnh đói ăn thiếu mặc mà còn có điều kiện để trở thành một quốc gia rất phồn vinh.

Đồng thuận dân tộc ấy ta có thể có. Dân tộc ta đã phải trả cái giá quá đắt của bạo lực, của sự bất dung, của óc độc quyền lễ phải nên chắc chắn sẽ không còn bao giờ đi trở lại những dấu xe đổ nữa.

Vấn đề của thế hệ chúng ta là chúng ta có can đảm quay lưng lại với quá khứ, có thắng được sự tuyệt vọng để từ chối những giải pháp dễ dãi, có dám tự coi mình là hạt nhân của một kết hợp dân tộc mới để vượt lên trên sự tồi đờ, để nhận lời thách đố của bạo lực và lòng tham hay không.

Nếu không thì tiền đồ đất nước quả là đáng tuyệt vọng. Đói rách và bệnh tật sẽ là người bạn đồng hành của dân ta và rồi có một ngày nào đó, vấn đề có thể trở thành quá trầm trọng đến nỗi không còn giải pháp. Nước Việt Nam có thể bị gach tên khỏi danh sách những dân tộc có quyền nói đến tương lai.

Những người đang đói gửi đến chúng ta một lời cầu cứu. Những người đã chết hoặc sẽ chết đói gửi đến chúng ta một thông điệp. Thông điệp đó là phải cứu lấy dân tộc.

Chúng ta phải đáp lời cầu cứu.

Nhưng chúng ta cũng phải hiểu thông điệp.

Thông Luận

TUẦN TỨC

* Một vài dữ kiện về nạn đói

Báo Quân Đội Nhân Dân ngày 24-05-88 loan báo: "Đến cuối tháng 4-88, ở 8 tỉnh Vĩnh Phú, Hà Bắc, Bắc Thái, Hà Sơn Bình, Hà Nam Ninh, Thanh Hóa, Nghệ Tĩnh và Bình Trị Thiên, 48% số hộ và 45% số khẩu nông nghiệp đã hết lương thực." Bản tin cũng cho hay là có 30% dân chúng đang "đói gay gắt, cần phải cứu tế ngay". Cuộc kiểm tra này do Trung Ương Hội Nông Dân, một tổ chức chính thức của nhà nước. Cuộc kiểm tra riêng tại 5 tỉnh Hà Bắc, Hà Sơn Bình, Thanh Hóa, Nghệ Tĩnh, Vĩnh Phú đã cho thấy có 3.700.000 người hết lương thực, trong đó có 2.300.000 người đang đói gay gắt, cần được cứu ngay.

Bản báo cáo viết tiếp: "Đây là một đợt đói có diện rộng, gần trên hầu hết các tỉnh miền Bắc, và trong từng tỉnh thì tình hình thiếu đói xảy ra ở khắp các huyện xã."

Căn cứ vào bản báo cáo này ta có thể suy ra rằng một nửa dân chúng trong 19 tỉnh phía bắc, với 32 triệu dân, đang bị đói.

Các tỉnh cực bắc Lai Châu, Hoàng Liên Sơn, Hà Tuyên, Cao Bằng, Lạng Sơn không được đề cập đến trong bản báo cáo này lại là những tỉnh bị đói trầm trọng nhất.

Báo International Herald Tribune ngày 7-6-88 loan một nguồn tin của Tổ Chức Lương Nông Quốc Tế cho biết tại 12 tỉnh ở miền Bắc có 7 triệu người cần được cứu đói khẩn cấp, trong số đó 40% là trẻ em dưới 14 tuổi.

Hãng thông tấn AFP trích một nguồn tin của bộ ngoại giao Hoa Kỳ ngày 17-5-88 cho biết có hàng ngàn người nằm chết la liệt ở các đường phố, tại các thị xã gần biên giới Việt Hoa. Văn theo AFP, những người cần cứu đói lên tới 8 triệu, và tình hình mỗi ngày một trầm trọng thêm.

Thư từ trong nước gửi ra cho hay một làn sóng người đang tràn về Hà Nội vì nghe đồn là lương thực cứu đói sẽ đến Hà Nội. Công an Hà Nội phải dùng xe vận tải bố ráp những người này và chở ra xa thành phố.

* Các tổ chức từ thiện và nạn đói

Đây là một vấn đề rất gay go. Chính quyền Hà Nội, để giữ thể diện cho mình không báo động dư luận thế giới mà cũng không báo động một cơ quan từ thiện nào cả mặc dầu nạn đói đã tới độ nguy kịch. Họ chỉ vận động sự trợ giúp giữa chính phủ với chính phủ. Các cơ quan như Hồng Thập Tự quốc tế, Hồng Thập Tự Pháp, Secours

Catholique... đều không nhận được lời yêu cầu nào cả và cũng chỉ nghe nói có nạn đói. Các cơ quan này đều chưa có một cơ cấu nào để cứu đói.

Hội CCFD (Comité Catholique Contre La Faim et Pour Le Développement) một tổ chức có tiếng là thân cộng cũng cho biết qua điện thoại ngày 17-06 là họ chưa dự trù một hành động cứu trợ nào và cũng không biết có cơ quan nào tổ chức cứu trợ hay không ngoại trừ hội Liên Hiệp Việt Kiều Tại Pháp, một tổ chức ngoại vi của tòa đại sứ Hà Nội tại Paris.

Secours Catholique cho biết sẽ triệu tập một phiên họp trong vòng hai tuần lễ nữa để thảo luận về những hành động cần có.

Ngoài ra tổ chức Secours Populaire, một tổ chức rất gần với đảng Cộng Sản Pháp đưa ra lời kêu gọi cứu đói, các đóng góp gửi về SPF, 9-11 rue Froissart, 75003 Paris, CCP 23-33 S Paris.

* Cứu đói như thế nào?

Tình hình hiện rất cấp bách. Nếu phải quyền tiền, mua lương thực từ nước ngoài rồi gửi về Việt Nam thì chắc chắn là quá trễ. Chỉ còn hai cách: một là gửi thẳng những thùng thực phẩm bằng đường bưu điện cho thân nhân, nhưng cách gửi này rất giới hạn và cũng rất tốn kém. Một phương pháp cứu đói quy mô là mua thực phẩm ngay từ miền Nam chở ra tiếp tế cho miền Bắc, rồi sau đó nhập cảng lương thực để bù vào cho miền Nam. Đó là quan điểm của các chuyên viên Việt Nam theo dõi sát tình hình.

Báo The Economist số ra ngày 21-5 cũng đồng quan điểm này. Tờ báo viết: "Một chính phủ có khả năng chắc chắn sẽ mua gạo từ miền Nam để chở ra miền Bắc, nhưng lạm phát đang lên quá cao và nông dân không mấy hồ hởi để bán gạo và đổi lấy những đồng tiền vô giá trị".

* Đề nghị của Thông luận

Trong hoàn cảnh cấp bách và bối rối hiện tại, Thông Luận đề nghị với bà con có hảo tâm một giải pháp: đó là gửi đồ cứu trợ và tiền cứu trợ qua các giáo hội ở Việt Nam, để cứu giúp tất cả mọi người đang đói, không phân biệt tôn giáo. Thông Luận đã liên lạc với các cơ quan tôn giáo Việt Nam tại Pháp và được biết Giáo Hội Phật Giáo không còn cơ cấu nào tại miền Bắc độc lập với chính quyền, chỉ còn Giáo Hội Công Giáo Việt Nam là có các giáo phận trên khắp các tỉnh đang bị đói.

Người ta có thể lo ngại chính quyền Hà Nội gây khó dễ cho Giáo Hội Công Giáo trong công tác cứu trợ. Nhưng chắc chắn là trong tình hình gay gắt hiện nay, Giáo Hội Công Giáo cuối cùng cũng sẽ thực hiện được cuộc cứu trợ nếu nhận được tặng phẩm.

Địa chỉ các tòa giám mục tại miền Bắc:

- Đức Hồng Y Giuse Maria Trịnh Văn Căn
Đức Giám Mục Phanxico Xavie Nguyễn Văn Sang
Tòa tổng giám mục, 40 phố Nhà Chung
Hà Nội

- Đức Giám Mục Vicentê Phạm Văn Du
Tòa giám mục Lạng Sơn
Lạng Sơn

- Đức Giám Mục Giuse Nguyễn Tùng Cương
Tòa giám mục, 46 Hoàng Văn Thu
Hải Phòng

- Đức Giám Mục Phaolô Giuse Phạm Đình Tung
Tòa giám mục Bắc Ninh
Hà Bắc

- Đức Giám Mục Phêrô Nguyễn Huy Quang
Đức Giám Mục Giuse Phan Thế Hình
Tòa giám mục Hưng Hóa
Thị xã Sơn Tây, **Hà Nội**

- Đức Giám Mục Dominicô Maria Lê Hữu Cung
Đức Giám Mục Giuse Vũ Duy Nhất
Tòa giám mục Bùi Chu
Hà Nam Ninh

- Đức Giám Mục Đinh Bình
Tòa giám mục Thái Bình, 2 Trần Hưng Đạo
Thị xã Thái Bình

- Đức Giám Mục Phaolô Bùi Chu Tạo
Tòa giám mục Phát Diệm, huyện Kim Sơn
Hà Nam Ninh

- Đức Giám Mục Phêrô Phạm Tần
Tòa giám mục Thanh Hóa
Thanh Hóa

- Đức Giám Mục Phêrô Trần Xuân Hạp
Tòa giám mục Vinh
Nghệ Tĩnh

THÔNG LUẬN

Nguyệt san Thông tin Nghị luận

Số này là số đặc biệt về nạn đói tại Việt Nam

Giá báo cho một năm 11 số: Âu Châu 100 FF

Nơi khác: 30 \$Mỹ, 40 \$Canada, 50 \$Úc

Báo chỉ phân phối theo đường bưu điện

Ngân phiếu hoặc chi phiếu xin đề
VIỆT NAM FRATERNITE
(xin đừng đề Thông Luận)